

Gewijzigd Raadsvoorstel (voorheen RA09.0003)

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2009	RA09.0020	A 7	08/1046

Onderwerp:

Reikwijdte artikel 169 lid 4 Gemeentewet

Portefeuillehouder: C. Bijl

Concernstaf

Concernstaf

Oosterhoff, telefoon ((0591)68 55 54)

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

1. Als privaatrechtelijke rechtshandelingen vallend onder de inlichtingenplicht als bedoeld in artikel 169 lid 4 Gemeentewet aan te merken de besluiten over een bedrag hoger dan € 2 mln.
2. Eén jaar na vaststelling de werkwijze te evalueren.

Samenvatting

In artikel 169 lid 4 van de Gemeentewet is bepaald dat het college een actieve inlichtingenplicht heeft over privaatrechtelijke rechtshandelingen indien er sprake is van ingrijpende gevolgen voor de gemeente. Niet is geregeld wanneer er sprake is van ingrijpende gevolgen. Bijgaand raadsvoorstel beoogt invulling te geven aan het gestelde in artikel 169 lid 4 Gemeentewet en wordt aangegeven welke privaatrechtelijke rechtshandelingen vallen onder deze inlichtingenplicht .

Bijlage: geen

Stukken ter inzage:

- Vraag en antwoord VNG
- Afschrift van de artikelen 160 en 169 Gemeentewet
- Collegebesluit d.d. 6 januari 2009

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.		stuknr. B. en W.
2009	RA09.0020	A	7	08/1046

1. Aanleiding voor het voorstel

Sinds de invoering van het dualisme in 2002 is er in de verhouding tussen uw raad en ons college veel veranderd. Eén van de veranderingen is een verschuiving van bevoegdheden. Veel bestuursbevoegdheden die voor 2002 behoorden tot de bevoegdheid van uw raad, vallen inmiddels onder de bevoegdheid van ons college.

De wijzigingen in de bevoegdhedenstructuur hebben evenwel ook tot gevolg gehad dat de informatieplicht van ons college aan uw raad is veranderd. Deze informatieplicht kan bestaan uit een passieve inlichtingenplicht (informereren op verzoek) en een actieve inlichtingenplicht (ongevraagd informeren). Het informeren is nodig om de controlerende taak van uw raad te kunnen uitvoeren.

Het informeren van uw raad is aan de orde gesteld in de vergadering van uw raad d.d. 20 december 2007 over het Energiebedrijf Rundedal, hierna EBR, met daarbij in het bijzonder de inlichtingenplicht als bedoeld in artikel 169 lid 4 Gemeentewet. In de bijgevoegde bijlage (ter inzage) wordt vermeld hoe de Gemeentewet op dit punt luidt. Wij hebben uw raad toegezegd met u van gedachten te willen wisselen hoe hier mee om te gaan en bieden hierbij ons voorstel aan.

Het voorstel spitst zich toe op het verstrekken van inlichtingen van ons college met betrekking tot de bevoegdheid op grond van artikel 160, 1e lid onder e, van de Gemeentewet om tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten. Het betreft dus besluiten tot koop, verkoop, huur, verhuur, enz. Deze informatieverstrekking is nader gespecificeerd in artikel 169, vierde lid, Gemeentewet. Indien er sprake is van een privaatrechtelijke rechtshandeling, die ingrijpende gevolgen voor de gemeente tot gevolg heeft of kan hebben, brengt dat bepaalde verplichtingen met zich mee.

Argumentatie/beoogd effect

Onze bevoegdheid betreft het besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandeling zelf. De bevoegdheid om budgetten beschikbaar te stellen voor bijvoorbeeld verwervingen (voor zover niet in de begroting opgenomen) of niet begrote opbrengsten in de begroting te verwerken, maakt deel uit van uw budgetrecht en blijft dus behoren tot de raadsbevoegdheden.

Behoudens de in de Gemeentewet aangewezen gevallen, zoals deelneming in rechtspersonen, wordt bij privaatrechtelijke rechtshandelingen tot op heden per geval bezien of besluiten voor wensen en bedenkingen aan uw raad moet worden voorgelegd. Veelal gaat het om privaatrechtelijke rechtshandelingen met een gering gevolg – of in ieder geval niet ingrijpend -, waardoor deze niet vooraf aan uw raad wordt voorgelegd. Zoals hiervoor aangegeven gebeurt dit namelijk alleen indien de privaatrechtelijke rechtshandeling ingrijpende gevolgen met zich meebrengt of kan meebrengen.

Wat als ingrijpend wordt beschouwd verschilt van geval tot geval. De ingrijpendheid kan zich manifesteren in financiële gevolgen, in de te kopen of te verkopen grondoppervlakte, in de uiteindelijke bestemming of het feitelijk gebruik, maatschappelijke of sociale gevolgen, enz.. Kortom, de mate van ingrijpendheid is niet in één zin te omschrijven en ook niet in te delen in categorieën. Op basis van een afweging per voorgenomen besluit tot het aangaan van een privaatrechtelijke rechtshandeling, bepalen wij nu of iets wel of niet vooraf naar uw raad gaat. Niet zelden ontstaan er evenwel in uw commissie/raad vragen over de noodzaak tot commissie-/raadsagendering op basis van interpretatie van het begrip dagelijks bestuur

en de mate van ingrijpendheid van voorgenomen besluiten. Mede gelet op de ervaringen van de afgelopen jaren en de discussie over het EBR dossier zijn wij van mening dat aan de bepaling van de ingrijpendheid er (ook) een raadsafweging ten grondslag moet liggen. Op voorhand kan gesteld worden dat het lastig is om een uitputtende cq. een sluitende lijst van privaatrechtelijke rechtshandelingen te maken die wel of geen ingrijpende gevolgen hebben. Ook vanuit een oogpunt van deregulering ligt het dan niet op de weg om tot een ingewikkeld en veelomvattend stelsel van regelgeving over al dan niet ingrijpende gevolgen te komen. Een mogelijk aanknopingspunt voor een handreiking kan worden gevonden in de Financiële verordening gemeente Emmen 2006, vastgesteld door uw raad op 20 november 2006 (hierna de Verordening). In deze Verordening zijn alle financiële regels over de financiële huishouding van de gemeente opgenomen.

In de genoemde Verordening wordt in artikel 7 de rapportage en verantwoordingsplicht belicht. In lid 4 van artikel 7 wordt aangegeven dat: “ Het college informeert in ieder geval vooraf de raad(scommissie) en neemt pas een definitief besluit nadat de raad(scommissie) in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college voorzover het betreft niet bij begroting vastgestelde afzonderlijke verplichtingen inzake :

- investeringen groter dan 10 % van het in de programmabegroting opgenomen budget per programma, mits passend in het bestaande beleid;
- aankoop en verkoop van goederen en diensten groter dan 10% van het in de programmabegroting opgenomen budget per programma, mits passen binnen het bestaande beleid”.

Uit het vorenstaande blijkt dat duidelijke en heldere criteria zijn opgenomen over de informatieplicht voor het aangaan van verplichtingen. Gelet op de gegeven moeilijkheid om aan te geven wat als ingrijpend kan worden aangemerkt, ligt het voor de hand om aansluiting bij de vastgestelde criteria van de Financiële verordening te zoeken. Voorgesteld wordt een algemeen financieel criterium te hanteren om te bepalen wat onder ingrijpend gevolg moet worden verstaan. In het kader van de rechtmatigheidscontrole wordt 1 % van de begroting als goedkeuringstolerantie gehanteerd. Wij stellen in onze benadering voor om aan te sluiten bij dit criterium. Uitgaande van 1 % van de begroting, betekent dit dat een bedrag van € 3,1 mln. als norm zou gelden. Omdat wij ons kunnen voorstellen dat dit een aanmerkelijk bedrag is, willen wij u voorstellen dit bedrag te beperken tot een bedrag van € 2, 3 mln., als zijnde een middennorm tussen 0,5 en 1 % van de begroting. In deze gevallen zullen wij geen besluit nemen voordat uw raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van ons college te brengen.

Naast het financiële aspect, kunnen ook andere aspecten in het geding zijn zoals sociale, maatschappelijke en of economische aspecten. Indachtig de toedeling van bevoegdheden aan uw raad en ons college ingevolge de Gemeentewet, stellen wij als onze gedragslijn voor om uw wensen en bedenkingen te vragen over besluiten die volgens ons aan de volgende criteria voldoen:

- Het onderwerp of het besluit is complex en er is sprake van een ingrijpende wijziging van beleid, van een groot aantal actoren en veel belanghebbenden en er zijn raakvlakken met andere beleidsvelden;
- Het onderwerp heeft omvangrijke maatschappelijke consequenties;
- Het onderwerp heeft voor de gemeente relevante veranderingen tot gevolg op sociaal, maatschappelijk of economisch terrein;
- Het onderwerp brengt risico's met zich mee vanwege de politieke gevoeligheid of mogelijke aantasting van de integriteit van bestuur;

Als concrete voorbeelden kunnen worden genoemd situaties sluiting van een groot bedrijf of bedrijfsverplaatsingen, van surseance van betaling en of faillissement.

Voorgesteld wordt de werkwijze na een jaar te evalueren. Bij deze evaluatie kunnen dan ook de nieuwe ontwikkelingen voortvloeiend uit het rapport de “Staat van de dualisering” worden meegenomen. Wat de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties betreft kan de voorhangprocedure ex artikel 160 lid 1 onder e,f,g en h jo. 169 lid 4 Gemeentewet worden geschrapt. Zij stelt dat deze procedure een onzuiver element in de verhouding raad – college vormt.

2. Relatie met bestaand beleid/eerder genomen besluiten

Relatie met het raadsbesluit vaststellen delegatiebesluit d.d. 28 juni 2007 en het raadsbesluit d.d. 30 november 2006 vaststellen Financiële verordening

3. Afstemming met externe partijen/communicatie

Afstemming heeft plaatsgevonden met de Vereniging Nederlandse Gemeenten.

4. Overige

Niet van toepassing

5. Financiële consequenties/voorgestelde dekking

Niet van toepassing

Een conceptbesluit is bijgevoegd.

Emmen, 6 januari 2009.

Burgemeester en wethouders van Emmen,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Mewe

C. Bijl

Jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2009	RA09.0020	A 7	08/1046

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 6 januari 2009, nummer: 08/1046;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet ;

overwegende dat het college de raad over besluiten ex artikel 160 1^e lid onder e Gemeentewet zal informeren indien er sprake is van:

- Het onderwerp of het besluit is complex en er is sprake van een ingrijpende wijziging van beleid, van een groot aantal actoren en veel belanghebbenden en er zijn raakvlakken met andere beleidsvelden;
- Het onderwerp heeft omvangrijke maatschappelijke consequenties;
- Het onderwerp heeft voor de gemeente relevante veranderingen tot gevolg op sociaal, maatschappelijk of economisch terrein;
- Het onderwerp brengt risico's met zich mee vanwege de politieke gevoeligheid of mogelijke aantasting van de integriteit van bestuur;

besluit:

1. Als privaatrechtelijke rechtshandelingen vallend onder de inlichtingenplicht als bedoeld in artikel 169 lid 4 Gemeentewet aan te merken de besluiten over een bedrag hoger dan € 2 mln.
2. Eén jaar na vaststelling de werkwijze te evalueren.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 februari 2009.

de griffier,

de voorzitter,

H.D. Werkman

C. Bijl